

Отначало ние не разбрахме, какво искаше да каже. Той прибави:

— Сега си отивамъ въ казармата. Казватъ, че на 20-и ще ни изпратятъ въ Манджурия.

— Да се биете ли? — извика леля.

— Да се биемъ, — повтори войникътъ. Слѣдъ два дена ще заминемъ.

Катя и Зорка плашливо гледаха непознатия човѣкъ, а той втренчено впери погледъ въ малкото лице на Зорка.

— На моята Мара прилича, — каза той. Не можешъ ги различи . . .

Всички погледнахме Зорка. Тя, съ широко отворени очички, внимателно гледаше войника.

— Колко дѣца имате? попита го леля.

Двѣ: момче на четире години, Михалчо се вика, и момиченце . . . Мара . . .

Той помълча малко.

— Седнете, — каза леля.

Войникътъ седна срѣщу мене и не прѣставаше да гледаше Зорка.

— А вашето какъ викатъ? — попита той.

— Зорка.

— Зорка . . . Колко прилича на моята Мара . . . Съ гола главичка . . . На есень ще стори една година . . . Ами ходи ли?

— Не още.

— Моето пѣкъ ходи . . . Около столоветѣ . . . И сѣ се смѣ . . . Драго ѝ е, че ходи сама . . . Надѣваме се скоро да проходи добрѣ. Колко ми се ще да я гледамъ тогава . . .

Той въздъхна и се замисли.

Може би си мислѣше за своитѣ, които едва ли ще види вече.

— Когато се върнете, ще ги видите, — утѣши го леля.

— А какъ ли ще се върна?! Отъ съсѣднитѣ ни села зная двамина, които се върнаха: единиятъ, безъ кракъ, ходи съ патерици, а другиятъ съвършено глухъ, и камбания звънъ не чува . . . Билъ около топоветѣ и си изгубилъ слуха . . . Казватъ, че никога нѣма да оздравѣе, пукнато му било тѣпанчето. Никой нищо не му говори, сѣ съ рѣцѣ му разправятъ . . . А отъ нашето село вече има двама убити. Единиятъ остави дребни дѣца. По-голѣмото тръгнало да проси . . .

Млѣкнахме за кжсо врѣме. Войникътъ погледна Зорка и пакъ продължи:

— Когато си тръгнахъ, моята Мара безгрижно спѣше. Постояхъ при нея, повѣртѣхъ се, поцѣлувахъ я, но тя не се събужда . . . А Михалчо и майка му ни изпратиха до гарата . . .

— Жена ти плака ли? — запита леля.

Войникътъ махна съ рѣка.

— Иска ли питане? . . . Тя остава сама, съ малкитѣ дѣца . . . Извинете, ще ви оставя за малко . . .

Въ това врѣме влѣзе продавачъ съ кошница въ рѣка.

— Сладки ябълки . . .

Войникътъ го повика и избра нѣколко едри червени ябълки. Слѣдъ това отиде къмъ прозореца, наведе се и даде една ябълка на Зорка.

— На, мило дѣте, яжъ!

Ябълката бѣше тѣй голѣма, че Зорка едва я държеше съ тѣнкитѣ си прѣстчета. Войникътъ ѝ подаде още една. Зорка не се подвоуми да я вземе съ другата си рѣчичка. Азъ се засрамахъ.

— Защо ѝ давате? — казахъ азъ.

— Нищо, нищо . . . Сѣ едно, че ги давамъ на моята Мара . . . Яжъ, Маро! . . .

Той сърдечно погледна дѣтето. А Зорка се радваше и не знаеше що да прави ябълкитѣ.

— Яжъ, яжъ!

Той пакъ седна и съ усмивка изгледа дѣцата. Азъ взехъ едната ябълка отъ Зорка, срѣзахъ я, и ѝ дадохъ едно рѣзенче. Тя безъ да се мае го ухапна съ малкитѣ си зѣбчета.

Разговорътъ се прѣкъсна. Азъ погледнахъ широкото и умислено лице на войника, тѣжната му усмивка и ми стана мѣчно, страшно. Спомнихъ си, какъ въ широкитѣ Манджурски полета много ранени войници оставатъ на окървавената трѣва и мратъ отъ ужасни болки и мжки. Нещастни, невинни добри хора! . . . Тѣ никога вече нѣма да видятъ своето отечество, роднитѣ си села, домашнитѣ си. Не ще видятъ, не ще знаятъ, какъ ще порастнатъ дѣцата имъ.

Зорка изтърва ябълката. Войникътъ я взе и ѝ я подаде.

— Хубаво я дръжъ, Маро!

Тренътъ изсвири. Колелата се въртѣха побавно. Слѣдъ малко той спрѣ прѣдъ една малка гара.